

แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียน ชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมหารณพาราม

Performance Skills Exercises of the Kongwonglek for the song “Ching Mulong Chandel” for students of the Thai Classical Music Club, Mahannoparam School

เพชรดนัย เพชรน้ำทอง¹, ตั้งปณิธาน อารีย์²

Phacharadanai Petchnamthong¹, Tangpanidhan Aree²

Receive: 28 พฤศจิกายน 2568 Revised: 8 ธันวาคม 2568 Accepted: 17 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมหารณพารามและเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมหารณพาราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ นักเรียนชมรมดนตรีไทยที่เลือกเรียนฆ้องวงเล็ก จำนวน 3 คน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1. แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว 3 ชุด แบบฝึกชุดที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับฆ้องวงเล็ก แบบฝึกชุดที่ 2 การฝึกปฏิบัติฆ้องวงเล็กขั้นพื้นฐาน และแบบฝึกชุดที่ 3 การฝึกปฏิบัติฆ้องวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฆ้องวงเล็กก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว จำนวน 3 ชุด มีความถูกต้องและมีความเหมาะสม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฆ้องวงเล็กก่อนเรียนและหลังเรียน ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11 คะแนน คะแนนก่อนใช้แบบฝึกฆ้องวงเล็กมีค่าคะแนน (Mean = 16.3 , S.D. = 1.25) และคะแนนหลังการใช้แบบฝึกฆ้องวงเล็กมีค่าคะแนน (Mean = 27.3 , S.D. = 0.47) ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 19.05$, Sig = 0.003)

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะ, ฆ้องวงเล็ก, เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว, โรงเรียนมหารณพาราม

¹ นักศึกษาลูกศรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ; Bachelor's degree of Thai music Education, Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ; Assistant Professor Dr., College of Music Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand; e-mail: donkimthai@gmail.com

ABSTRACT

This research article aims to Performance Skills Exercises of the Kongwonglek for the song “Ching Mulong Chandel” for students of the Thai Classical Music Club, Mahannoparam School to study the learning achievement before and after learning by using Kongwonglek skill training, Ching Mulong Chandel Song, single level for students of the Thai music club, Mahannoparam School. The sample consisted of three Thai music club students who chose to study the Kongwonglek. The research instruments used were: 1. Three sets of Kongwonglek skill training exercises Ching Mulong song for the 3 sets. Exercise Set 1 covered general knowledge about Kongwonglek; Exercise Set 2 covered basic Kongwonglek practice; and Exercise Set 3 covered Kongwonglek practice for the single-tiered Ching Mulong Chandel song. Pre- tests and Post-tests assessed the learning achievement of the Kongwonglek. The research results revealed that: 1)the three sets of Kongwonglek skill training exercises Ching Mulong song for the 3 sets were accurate and appropriate; and 2) Pre- tests and Post-tests assessed the learning achievement of the Kongwonglek. The mean scores of the students had a difference of 11 points. The scores before using Kongwonglek practice set had a score value (Mean = 16.3 , S.D. = 1.25) and the scores after using the Kongwonglek practice set had a score value (Mean = 27.3 , S.D. = 0.47). The difference was statistically significant ($t = 19.05$, $Sig = 0.003$).

KEYWORDS: Skills Exercises, Kongwonglek, Ching Mulong Chandel Song, Mahannoparam School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาดนตรีเป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรี มีประโยชน์อย่างยิ่ง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมผู้ที่มีทักษะหรือความถนัดพิเศษด้านดนตรี ให้มีโอกาสได้พัฒนาความสามารถของตนเพิ่มขึ้นอีกการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ได้ฝึกซ้อมและแข่งขันเป็นประสบการณ์ตรงที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ด้านดนตรีเป็นการฝึกลักษณะอันพึงประสงค์ อันได้แก่ ความอดทน ความมีระเบียบวินัย ในตนเอง ความสามัคคี เป็นการสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์

การศึกษาวิชาดนตรีมีรูปแบบเฉพาะที่เรียกกันว่า “มุขปาฐะ” เป็นการลอกเลียนแบบจากผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดไปยังผู้รับการถ่ายทอด โดยอาศัยการสังเกต การจำและทำตาม เป็นลักษณะของการชี้แนะ ยึดมั่นจารีตประเพณี มีการแทรกคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งกระบวนการสร้างและผลิตความรู้อยู่ที่ครูเป็นสำคัญว่าจะกำหนดความรู้อย่างไร ซึ่งไม่มีรูปแบบตายตัว ส่วนเรื่องลำดับและขั้นตอนของการให้ความรู้นั้น เป็นเรื่องของความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นเรื่องของจิตใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับครูกับนักเรียน ครูจะดูว่านักเรียนแต่ละคนมีความสามารถ มีความถนัดมีธรรมชาติที่แตกต่างกันอย่างไร ถ่ายทอดกันไปคนละแบบ นักเรียนก็ได้พัฒนาไปตามความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่เรียกว่ามี

การขยับขยายความรู้ และก่อให้เกิดลักษณะเด่นเฉพาะตัวแตกต่างกันออกไปตั้งแต่นั้นมาวงปี่พาทย์วงหนึ่งจะใช้ฆ้อง 2 วงก็ได้ เรียกฆ้องวงขนาดใหญ่แต่เดิมว่า “ฆ้องวงใหญ่” และเรียกฆ้องวงขนาดเล็กที่สร้างขึ้นใหม่นี้ว่า “ฆ้องวงเล็ก” (สุรพล สุวรรณ, 2559 : 23)

ปัจจุบันการศึกษาวิชาดนตรีในด้านการถ่ายทอดดนตรีไทยทางภาคการปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นในกลุ่มของเครื่องสาย ปี่พาทย์ มักจะถูกถ่ายทอดอยู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะฆ้องวงเล็กที่จัดได้ว่าเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมอย่างมาก โดยจะเป็นการเรียนพิเศษในสถาบันหรือการเรียนอยู่ในสถานศึกษากับบุคคลากรทางด้านดนตรีไทยที่มีกลวิธีการสอนเฉพาะตน ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยจะต้องมีการทดสอบทักษะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้ง่ายแก่การฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กด้วยการใช้แบบฝึกหัดให้เหมาะกับนักเรียนในด้านทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็ก (วิทยา ศรีม่วง, 2543 : 6)

ฆ้องวงเล็กเป็นเครื่องดนตรีที่มักมีบทบาทรองจากฆ้องวงใหญ่ โดยทำหน้าที่ประสานทำนองร่วมกับเครื่องดนตรีอื่นภายในวง แม้ฆ้องวงเล็กจะมีศักยภาพในการสร้างความหลากหลายทางจังหวะและการประสานเสียง แต่จากการศึกษาและการสังเกตพบว่า ในทางปฏิบัติ ผู้บรรเลงที่ไม่ได้มีความชำนาญทางด้านฆ้องวงเล็ก หรือผู้ที่ไม่มีพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่มาก่อน ก็สามารถเข้ามาทำหน้าที่บรรเลงฆ้องวงเล็กได้ โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการฝึกฝนเฉพาะทาง หรือไม่มีการวางรากฐานทางทักษะที่เหมาะสมกับเครื่องดนตรีชนิดนี้โดยตรง สะท้อนให้เห็นถึงความไม่ชัดเจนของทักษะเฉพาะด้านสำหรับการบรรเลงฆ้องวงเล็ก และอาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่สนใจเรียนรู้และฝึกฝนฆ้องวงเล็กโดยตรง โดยทำให้ขาดโอกาสในการแสดงออกทางดนตรี รวมถึงขาดแรงจูงใจในการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องและจริงจัง นอกจากนี้ การที่บทบาทของฆ้องวงเล็กในบางวงดนตรีถูกลดทอนให้เป็นเพียงเครื่องประกอบ หรือสามารถถูกแทนที่ได้โดยผู้ที่ไม่นัดฆ้องวงเล็กโดยตรง อาจนำไปสู่การละเลยในกระบวนการออกแบบการฝึกฝน การเรียบเรียงบทเพลง และการพัฒนาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของเครื่องดนตรีชนิดนี้

ฆ้องวงเล็กเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี มีวิวัฒนาการมาจากฆ้องวงใหญ่ สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโดยคณาจารย์ทางดุริยางคศิลป์ได้คิดสร้างฆ้องวงขึ้นอีกขนาดหนึ่งให้ย่อมกว่าเล็กน้อยวัดจากขอบวงในด้านซ้ายถึงด้านขวากว้างประมาณ 80 เซนติเมตร จากด้านหน้าไปด้านหลังกว้าง 60 เซนติเมตร ฐานฆ้องสูง 20 เซนติเมตร วงหนึ่งมีลูกฆ้อง 18 ลูก ลูกทวนมีขนาดกว้างประมาณ 13 เซนติเมตร ลูกยอดขนาดกว้างประมาณ 9.5 เซนติเมตร การเทียบเสียงลูกยอดตรงกับเสียงมี (E) สูงกว่าฆ้องวงใหญ่ขึ้นไป 7 เสียง โดยเป็นคู่ 8 จากลูกยอดของฆ้องวงใหญ่ ใช้บรรเลงร่วมในวงปี่พาทย์ มีหน้าที่เก็บ สอด แทรก ฯลฯ

จากความเป็นมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทยโรงเรียนมหารมณพาราม เป็นแบบฝึกทักษะสำหรับการฝึกบรรเลงฆ้องวงเล็ก เนื่องจากเพลงฉิ่งมุล่งชั้นเดียว เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในการใช้ฝึกไล่มือของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีในวงปี่พาทย์ ทั้งยังมีจังหวะและทำนองที่เหมาะสมสำหรับการฝึกพื้นฐาน แบบฝึกทักษะนี้ออกแบบขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกฝนสำหรับผู้ที่สนใจการบรรเลงฆ้องวงเล็ก โดยเฉพาะในระดับเริ่มต้นหรือผู้ที่ยังขาดประสบการณ์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่า การวางรากฐาน

ที่มั่นคงในการบรรเลง เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะที่สูงขึ้นได้ในอนาคตไม่มากก็น้อย และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจรวมถึงเห็นคุณค่าในเครื่องดนตรีชนิดนี้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม

สมมุติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม เป็นกรรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม จำนวน 20 คน
กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม ที่มีทักษะฆ้องวงเล็กเบื้องต้น และมีความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลองใช้แบบฝึก จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียวสำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้อยู่ในช่วงระยะเวลาเดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2568 ถึง เดือนกันยายน พุทธศักราช 2568 เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 20 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 3 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่มีทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็ก และสมัครใจเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม จำนวน 3 ชุด คือ

- 1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับฆ้องวงเล็ก
- 1.2 การฝึกปฏิบัติฆ้องวงเล็กขั้นพื้นฐาน
- 1.3 การปฏิบัติฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติฆ้องวงเล็กก่อนเรียนและหลังเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการประเมินก่อนใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว โดยประเมินจากการบรรเลงฆ้องวงเล็กขั้นพื้นฐานของนักเรียนชมรมดนตรีไทยโรงเรียนนทรณพาราม
2. ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทยโรงเรียนนทรณพาราม
3. เมื่อจัดการเรียนรู้เสร็จ ผู้วิจัยทำการประเมินหลังใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็ก ซึ่งเป็นชุดเดียวกับแบบประเมินก่อนใช้แบบฝึกการบรรเลงฆ้องวงเล็ก
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบผลจากการทดสอบการปฏิบัติทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกปฏิบัติโดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสมของแบบฝึกฆ้องวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทยโรงเรียนนทรณพาราม

ผู้วิจัยใช้แบบฝึกฆ้องวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม ประกอบด้วยแบบทดสอบทักษะ โดยมีจุดมุ่งหมายที่ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ จึงได้นำไปสู่การตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมโดยมีผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลประเมินความสอดคล้องของการใช้แบบฝึกทักษะฆ้องวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว

สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนนทรณพาราม

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3			
1) สภาพปัญหาและความจำเป็นของการใช้แบบฝึกทักษะ	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
2) สภาพปัญหาและความจำเป็นของการฝึกทักษะและเป้าหมายของแบบฝึก	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง

3) สภาพปัญหาและความจำเป็นของการใช้แบบฝึกทักษะและจุดมุ่งหมายของแบบฝึกทักษะ	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
4) เป้าหมายของแบบฝึกทักษะกับจุดมุ่งหมายของแบบฝึกทักษะ	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
5) จุดมุ่งหมายของแบบฝึกกับเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
6) จุดมุ่งหมายของแบบฝึกกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบฝึกทักษะ	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
7) จุดมุ่งหมายของแบบฝึกกับแนวทางการใช้แบบฝึกทักษะ	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
8) จุดมุ่งหมายของแบบฝึกทักษะกับการประเมินและเครื่องมือที่ใช้	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
9) เนื้อหาของแบบฝึกทักษะกับกิจกรรมและระยะเวลา	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 1 จากผลการประเมินความสอดคล้องของการฝึกซ้อมวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมหารณพาราม จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ราย พบว่าทุกรายการประเมินมีความสอดคล้อง

ตอนที่ 2 ผลศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะซ้อมวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทยโรงเรียนมหารณพาราม

ตารางที่ 2 ค่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังเรียนจากการใช้แบบฝึกทักษะซ้อมวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมหารณพาราม

คนที่	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทดสอบ						ผลต่าง คะแนน
	ก่อนเรียน			หลังเรียน			
	แบบฝึก ปรนัยชุด ที่ 1	ภาคการ ปฏิบัติ ชุดที่ 2-3	รวม	แบบฝึก ปรนัยชุด ที่ 1	ภาคการ ปฏิบัติ ชุดที่ 2-3	รวม	
1	6	12	18	10	18	28	10
2	5	10	15	10	17	27	12
3	5	11	16	10	17	27	11
คะแนน เฉลี่ยรวม			16.33			27.33	11
S.D.			1.25			0.47	

จากตารางที่ 2 แสดงว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังเรียนจากการใช้แบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพาราม พบว่า มีผลต่างของคะแนนที่เฉลี่ยอยู่ที่ 11 คะแนนก่อนใช้แบบฝึกมีค่าคะแนน (Mean = 16.3 , S.D. = 1.25) และคะแนนหลังการใช้แบบฝึกมีค่าคะแนน (Mean = 27.3 , S.D. = 0.47)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังจากการใช้แบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพาราม

การเปรียบเทียบ	N	Mean	S.D.	t	Sig
ก่อนการทดลอง	3	16.3	1.25	19.05	0.003
หลังการทดลอง	3	27.3	0.47		

*มีนัยสำคัญคือ $p < .05$

จากตารางที่ 3 แสดงค่าการเปรียบเทียบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังจากการใช้แบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพารามพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ โดยค่าเฉลี่ยจากแบบทดสอบก่อนใช้แบบฝึก (Mean = 16.3 , S.D. = 1.25) มีค่าเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังการใช้แบบฝึก (Mean = 27.3 , S.D. = 0.47) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 19.05$, Sig = 0.003)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพาราม ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญของการวิจัยผลการวิจัย ดังนี้

ผลประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพาราม จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีรายชื่อดังนี้ 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิวรรธน์ ลิมปชัย 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงศ์สันต์ วัฒนสุริย์ 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาธิป เผ่าพันธุ์ พบว่า 1. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพาราม ทุกรายการมีความสอดคล้อง 2. แบบประเมินความสอดคล้องประเด็นการประเมินของการใช้แบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ทุกรายการมีความสอดคล้อง 3. ประเมินความสอดคล้องแบบประเมินบททดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของการใช้แบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพารามพบว่า ได้ผลประเมินความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมมากที่สุดของทุกรายการประเมิน

ผลศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรนพาราม พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังจากการใช้แบบฝึกทักษะห้องวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียน

ชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรพนพารามพบว่า มี ผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 11 คะแนน ก่อนการใช้แบบฝึกหัดวงเล็กมีค่าคะแนน (Mean = 16.3 , S.D. = 1.25) และคะแนนหลังการใช้แบบฝึกหัดวงเล็กมีค่าคะแนน (Mean = 27.3 , S.D. = 0.47) รายการที่ 6 การเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังจากการใช้แบบฝึกหัดทักษะห้อยวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรพนพาราม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกหัดทักษะความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 19.05$, $Sig = 0.003$)

การสร้างแบบฝึกหัดทักษะห้อยวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว มีการจัดการเรียนการสอน โดยการเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะในหลาย ๆ รูปแบบ หลายทักษะ ที่เกี่ยวกับการบรรเลงห้อยวงเล็ก แบบฝึกที่ใช้ควรมีความน่าสนใจ เนื้อหาครบถึงขั้นตอนในการปฏิบัติ ทักษะการบรรเลงห้อยวงเล็ก ใช้เวลาในการเรียนรู้ให้พอเหมาะ จัดกิจกรรมเรียนรู้โดยเทคนิคการสอน ที่พอเหมาะ กับเนื้อหา พร้อมทั้งวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง มีเครื่องมือวัดและเกณฑ์การ ประเมินที่ชัดเจนและแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น ได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านดนตรีไทย จำนวน 3 ท่าน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะมีความ เหมาะสมในด้านเนื้อหา ความถูกต้องของบทเรียน ลำดับขั้นตอนการฝึก ความชัดเจนของคำอธิบาย และความเหมาะสมของตัวโน้ตดนตรีไทย โดยผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น นักเรียนในชมรมดนตรีไทยโรงเรียนมทรพนพาราม โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ห้อยวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทยโรงเรียนมทรพนพาราม

การอภิปรายผล

จากการศึกษาแบบฝึกหัดทักษะห้อยวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรม ดนตรีไทย โรงเรียนมทรพนพาราม สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

งานวิจัยเรื่อง แบบฝึกหัดทักษะห้อยวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรพนพาราม มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์ ผู้สอนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรพนพาราม พบว่า นักเรียนยังขาดทักษะพื้นฐานห้อยวงเล็ก อยู่พอสมควร ผู้วิจัยจึงสร้างแบบฝึกหัดทักษะห้อยวงเล็กเพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรม ดนตรีไทย โรงเรียนมทรพนพาราม และศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะห้อยวงเล็กเพลง ฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนมทรพนพาราม มีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์การ เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดทักษะห้อยวงเล็ก เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ที่ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายธีรพันธุ์ อิ่มสะอาด (2564) ทำการวิจัยเรื่อง การฝึกทักษะห้อยวงใหญ่ โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะออนไลน์ เพลงดวงพระธาตุ สามชั้น สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนสุทธรรังสี จังหวัดกาญจนบุรี จะสังเกตได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียน พบว่า มีผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 11 คะแนน ก่อนการใช้แบบฝึกหัดทักษะมีค่าคะแนน (Mean = 16.3 , S.D. = 1.25) หลังคะแนนหลังจากการใช้ แบบฝึกหัดทักษะมีค่าคะแนน (Mean = 27.3 , S.D. = 0.47) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพลงฉิ่งมุล่ง ชั้นเดียว ของนักเรียนได้ แบบฝึกหัดทักษะที่มีประสิทธิภาพ ของผู้วิจัย อาจจะเป็นตัวอย่างที่ดี ให้กับผู้ที่สนใจที่จะสร้างหรือพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะของผู้ที่สนใจต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจกับแบบฝึกทักษะก่อนนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากที่สุดและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้

1.2 พื้นฐานการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยเป็นสิ่งที่สำคัญ ก่อนที่จะนำแบบฝึกไปใช้หรือก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติควรให้นักเรียนทำความเข้าใจเรียนรู้ในเรื่องที่จะเรียน แล้วจึงเริ่มการปฏิบัติต่อไป

1.3 แบบฝึกนี้สามารถนำไปขยายผลใช้ในเครื่องดนตรีไทยประเภทอื่น เช่น ระนาดเอก จะเข้าชลุ่ย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบองค์รวมของวงปีพาทย์ และเป็นแนวทางพัฒนาสื่อการเรียนการสอนดนตรีไทยที่หลากหลายมากขึ้น

1.4 ครูผู้สอนควรมีการติดตามผลการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ เช่น การสอบปฏิบัติรายเดือน หรือการประเมินตนเองของนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ตรงจุดยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกสำหรับห้องวงเล็ก ในเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงระบำ เพลงสองชั้น เพลงเกร็ด เป็นต้น

2.2 ควรนำบทเพลงอื่น ๆ มาใช้ฝึกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายมากขึ้น หากเป็นผู้ฝึกใหม่หรือเริ่มฝึกอาจใช้เพลงพื้นฐานในการเริ่ม

2.3 ควรมีการศึกษาเจาะลึกความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะ เช่น ผ่านแบบสอบถามปลายเปิดหรือการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อปรับปรุงให้เนื้อหาในแบบฝึกตรงกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธีรพันธุ์ อิมสะอาด. (2564). *การฝึกทักษะห้องวงใหญ่โดยใช้แบบฝึกทักษะออนไลน์ เพลงดวงพระธาตุสามชั้น สำหรับนักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนวิสุทธิรังษี จังหวัดกาญจนบุรี* [ดนตรีนิพนธ์ปริญาตรีที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รณชัย บุญลือ. (2563). *ชุดฝึกทักษะการบรรเลงห้องวงเล็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา* กรุงเทพฯ: นักรกรพิมพ์.
- วิทยา ศรีม่วง. (2541). *วัฒนธรรมการบรรเลงห้องวงเล็ก* [วิทยานิพนธ์ปริญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร ศรีวิเชียร. (2539). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์* [วิทยานิพนธ์ปริญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงบศึก ธรรมวิหาร. (2540). *ดุริยางค์ไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ ไชยเทพ. (2544). *การใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรพล สุวรรณ. (2559). *ดนตรีไทยในวัฒนธรรมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). *แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณีย์ เสือจันทร์. (2553). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่องวิธีเรียงสับเปลี่ยน และวิธีจัดหมู่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.